

Dosarul nr. 3r-101/24
2-21087074-01-3r-10042024

Prima instanță: Curtea de Apel Chișinău (jud.V. Negru, E. Palanciuc, I. Dutca)

DECIZIE

05 iunie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componență:

Președinte, judecător
judecători

Stela Procopciuc
Ion Malanciuc
Diana Stănilă

examinând recursul depus de reprezentantul Primarului General al municipiului Chișinău, Veaceslav Nogai,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea Societății cu Răspundere Limitată „TCI-Prim” cu privire la inițierea procedurii de executare a hotărârii judecătorești,

împotriva încheierii din 25 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 05 mai 2023 Societatea cu Răspundere Limitată „TCI-Prim” a depus la Curtea de Apel Chișinău, cerere cu privire la inițierea procedurii de executare a hotărârii din 15 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, prin care a fost admisă acțiunea depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „TCI-Prim”, s-au anulat refuzul Primarului General al municipiului Chișinău nr. R-736 AP din 21 aprilie 2021 de eliberare a autorizației de construire și decizia din 11 mai 2021 emisă la examinarea cererii prealabile și s-a obligat Primarul General al municipiului Chișinău să elibereze Societății cu Răspundere Limitată „TCI-Prim” autorizația de construire pentru edificarea unui complex pe terenul din șos. xxxxx, mun. Chișinău, conform cererii nr. 764 AP din 15 aprilie 2021 (f.d.4-5).

Prin încheierea din 25 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău a fost aplicată debitorului Primarul General al municipiului Chișinău amenda în mărime de 100 unități convenționale, ceea ce constituie 5 000 de lei, pentru neexecutarea efectivă a hotărârii din 15 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani. S-a explicat debitorului Primarul General al municipiului Chișinău că, aplicarea amenzii nu scutește debitorul de la executarea hotărârii din 15 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani. S-a acordat debitorului Primarul General al municipiului Chișinău un termen de 15 zile de la recepționarea prezentei încheieri pentru executarea efectivă a hotărârii din 15 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, cu prezentarea probelor în acest sens, prin depunerea acestora în secretariatul Curții de Apel Chișinău. S-a explicat Primarului General al

municipiului Chișinău că urmează să achite amenda în decursul unei săptămâni de la scadență, în caz contrar se va executa în conformitate cu cap. II din titlul VII Cod administrativ.

La 04 aprilie 2024 reprezentantul Primarului General al municipiului Chișinău, Veaceslav Nogai a depus recurs împotriva încheierii din 25 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia cu anularea încheierii contestate.

În argumentarea cererii de recurs a indicat că la emiterea încheierii se constată o abordare formală și ilegală asupra circumstanțelor de fapt și de drept care urmează să fie luate în considerare la examinarea obiectivă a cauzei.

A mai menționat că în ședința de judecată din 25 martie 2024, reprezentantul Primarului General al municipiului Chișinău a reiterat poziția autorității publice despre imposibilitatea de a elibera autorizația de construire din motivele invocate în notificări, precum și că actul permisiv nu poate fi eliberat inclusiv și pentru că în Registrul Bunurilor Imobile este intabulată mențiunea unor grevări pe terenul cu numărul cadastral xxxxx, și anume la capitolul Notări: rectificare prin radierea înregistrării greșite a dreptului de suprafață legală, data notării 06 iulie 2022 și la capitolul Interdicții: Sechestru Încheierea executorului judecătoresc Liliana Vacarov, nr. actului aplicării 171-/562-2021, data actului 19 august 2021.

Astfel, a opinat că Primarul General al municipiului Chișinău a depus diligența corespunzătoare în vederea executării hotărârii din 15 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, iar neexecutarea documentului executoriu nu îi sunt imputabile.

A afirmat că în afară de faptul că recursul depus a suspendat executarea documentului executoriu, Curtea de Apel Chișinău a ignorat inclusiv prevederile art. 22 alin. (1) și (2) din Legea nr. 163 din 09 iulie 2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, care prevede expres că certificatul de urbanism și autorizația de construire/desființare se semnează de primar sau, după caz, președintele raionului, de secretarul consiliului local și de arhitectul-șef. Prin urmare, actele administrative date urmează a fi emise în corespundere cu legislația în vigoare, semnate de persoanele abilitate în acest sens, nu doar de Primarul General.

A susținut că aplicarea măsurii coercitive de către instanța de judecată în prezenta speță nu realizează scopul pentru care a fost stabilită de către legiuitor, în perspectiva în care autoritatea publică nu a reflectat o pasivitate în executarea obligației înaintate de către instanța de judecată.

În conformitate cu art. 249 alin. (1)-(3) din Codul administrativ, hotărârile judecătorești și alte titluri executorii se execută conform prevederilor prezentului capitol. Pentru executarea hotărârilor judecătorești și a tranzacțiilor judiciare de împăcare sunt competente instanțele de apel.

Executarea este inițiată printr-o cerere a creditorului executării. Deciziile în procedura de executare se emit prin încheiere, care poate fi contestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 3 zile.

Actele cauzei atestă că copia încheierii din 25 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău a fost recepționată de Primăria mun. Chișinău la 03 aprilie 2024 (f.d.141), iar cererea de recurs a fost depusă la data de 04 aprilie 2024, adică în termenul prevăzut de lege (f.d.148-154).

Conform art. 243 alin. (2) Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată.

În corespundere cu art. 243 alin. (1) lit. b) Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele recurentului, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, din considerentele ce urmează.

Conform art. 250 lit. a)-c) din Codul administrativ, titluri executorii sunt: hotărârile judecătorești executorii; încheierile judecătorești executorii conform art.214 și 215, și tranzacțiile de împăcare conform art. 217.

În sensul art. 251 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile judecătoriale sunt executorii după expirarea termenului de apel.

În temeiul art. 253 alin. (1), (3) și (4) Codul administrativ, pentru impunerea acțiunilor, a tolerărilor sau a inacțiunilor în privința persoanelor juridice de drept public sunt aplicabile măsurile coercitive conform art. 254–256.

Înainte desfășurării executării, conducătorul persoanei juridice de drept public este informat în scris despre intenția de executare. Această prevedere nu se aplică în cazul executării ordonanțelor provizorii și în alte cazuri urgente. Scrisoarea de informare trebuie să indice asupra măsurii de executare care se intenționează și să stabilească un termen pentru îndeplinirea benevolă a obligațiilor de executat. Acest termen nu poate depăși 30 de zile.

Din materialele dosarului se denotă cu certitudine că, prin hotărârea din 15 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost admisă acțiunea depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „TCI-Prim”, s-au anulat refuzul Primarului General al municipiului Chișinău nr. R-736 AP din 21 aprilie 2021 de eliberare a autorizației de construire și decizia din 11 mai 2021 emisă la examinarea cererii prelabile și s-a obligat Primarul General al municipiului Chișinău să elibereze Societății cu Răspundere Limitată „TCI-Prim” autorizația de construire pentru edificarea unui complex pe terenul din șos. xxxxx, conform cererii nr. 764 AP din 15 aprilie 2021.

La data de 05 mai 2023, Societatea cu Răspundere Limitată „TCI-Prim” a depus la Curtea de Apel Chișinău cerere cu privire la inițierea procedurii de executare a hotărârii din 15 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, prin care a fost admisă acțiunea depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „TCI-Prim”, s-au anulat refuzul Primarului General al municipiului Chișinău nr. R-736 AP din 21 aprilie 2021 de eliberare a autorizației de construire și decizia din 11 mai 2021 emisă la examinarea cererii prelabile și s-a obligat Primarul General al municipiului Chișinău să elibereze Societății cu Răspundere Limitată „TCI-Prim” autorizația de construire pentru edificarea unui complex pe terenul din xxxxx, conform cererii nr. 764 AP din 15 aprilie 2021 (f.d.4-5).

La 11 mai 2023 Curtea de Apel Chișinău a expediat Primarului General al municipiului Chișinău, notificare, prin care a solicitat informarea despre măsurile întreprinse pentru executarea hotărârii din 15 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, fiindu-i acordat în acest sens debitorului un termen de 10 zile de la data recepționării notificării. Totodată, s-a atenționat debitorul despre

consecințele neexecutării prevăzute de art. 254 din Codul administrativ, conform cărora, dacă o persoană juridică de drept public nu își îndeplinește obligația din titlul executoriu, instanța de apel poate stabili și încasa în privința ei sau a conducătorului ei o amendă de constrângere în mărime de la 100 la 20 000 de unități convenționale (f.d.61-62).

Prin cererea depusă la 19 mai 2023, reprezentantul Primarului General al municipiului Chișinău, Veaceslav Nogai a comunicat că Societatea cu Răspundere Limitată „TCI-Prim” nu are relații funciare de suprafață cu Consiliul municipal Chișinău și la moment se află în litigiu pe speța dată, iar o hotărâre definitivă și irevocabilă nu este. Drept urmare, a solicitat acordarea unui termen suplimentar în vederea executării documentului executoriu, iar despre acțiunile întreprinse va informa în termeni proximi (f.d.64-66).

La 09 iunie 2023 Curtea de Apel Chișinău a expediat Primarului General al municipiului Chișinău, notificare, prin care a comunicat repetat despre intenția de executare a hotărârii din 15 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și a solicitat repetat informarea despre măsurile întreprinse pentru executarea hotărârii respective, acordând în acest sens debitorului un termen de 10 zile de la data recepționării notificării. Concomitent, s-a atenționat debitorul despre consecințele neexecutării prevăzute de art. 254 din Codul administrativ (f.d.72-73).

Prin cererea depusă la 13 iunie 2023, reprezentantul Primarului General al municipiului Chișinău, Veaceslav Nogai a reiterat că Societatea cu Răspundere Limitată „TCI-Prim” nu are relații funciare de suprafață cu Consiliul municipal Chișinău și la moment se află în litigiu pe speța dată, iar o hotărâre definitivă și irevocabilă nu este. Mai mult, prin nota informativă nr. 1-03/1-3002 din 19 mai 2023 a Direcției Generale Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare a Consiliului municipal Chișinău au fost prezentate neconformitățile la eliberarea actelor permissive cât și motivul de refuz la cererea Societății cu Răspundere Limitată „TCI-Prim” privind eliberarea Autorizației de construire din 17 februarie 2023. Astfel, autoritatea publică locală a întreprins acțiunile necesare în vederea executării documentului executoriu- hotărârea din 15 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, însă din motive ce nu îi sunt imputabile, nu poate executa la moment hotărârea dată. A mai menționat că creditorul Societatea cu Răspundere Limitată „TCI-Prim” a fost informat despre imposibilitatea executării documentului executoriu și s-a indicat că urmează a fi înlăturate toate neconformitățile stabilite și să depună cererea de eliberare a autorizației de construire în conformitate cu prevederile legale și conform hotărârii instanței de judecată. În context, a solicitat acordarea unui termen suplimentar în vederea executării documentului executoriu, iar despre acțiunile întreprinse va informa suplimentar (f.d.75-77).

La 07 iulie 2023 Curtea de Apel Chișinău a expediat Primarului General al municipiului Chișinău, notificare, prin care a indicat că prin cererea remisă în adresa Curții de Apel Chișinău la data de 13 iunie 2023, reprezentantul Primarului General al municipiului Chișinău, Veaceslav Nogai a informat despre depunerea cererii de revizuire a deciziei din 28 decembrie 2022 a Curții Supreme de Justiție, prin care s-a menținut hotărârea din 15 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani. În urma verificării Portalului instanțelor de judecată, s-a stabilit că prin încheierea din 31 mai 2023 a Curții Supreme de Justiție a fost respinsă ca inadmisibilă cererea

de revizuire depusă de Consiliul municipal Chișinău împotriva deciziei din 28 decembrie 2022. În context, Curtea de Apel Chișinău a comunicat repetat despre intenția de executare a hotărârii din 15 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și a solicitat repetat informarea despre măsurile întreprinse pentru executarea hotărârii respective, acordând în acest sens debitorului un termen de 10 zile de la data recepționării notificării. Concomitent, s-a atenționat debitorul despre consecințele neexecutării prevăzute de art. 254 din Codul administrativ (f.d.83-84).

Prin cererea depusă la 22 septembrie 2023, reprezentantul Primarului General al municipiului Chișinău, Veaceslav Nogai a menționat despre existența încă a unui litigiu care se află în examinare la Curtea Supremă de Justiție (nr. dosar 3ra-527/23), intentat la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „TCI-Prim” împotriva Consiliului municipal Chișinău cu privire la anularea deciziei nr. 7/5 din 27 iulie 2021, prin care s-a decis neprelungirea relațiilor contractuale cu societatea asupra terenului din xxxxx. Pe marginea litigiului dat, Curtea Supremă de Justiție urmează să se expună la data de 14 februarie 2024. Așadar, Autoritatea publică locală întreprins acțiunile necesare în vederea executării documentului executoriu – hotărârea din 15 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, însă din motive ce nu îi sunt imputabile, nu poate la moment executa hotărârea dată. În context, a solicitat amânarea ședinței de judecată numită pentru data de 25 septembrie 2023 ora 12.00, referitor la examinarea cererii Societății cu Răspundere Limitată „TCI-Prim” cu privire la inițierea procedurii de executare a hotărârii judecătorești, până la o hotărâre definitivă și irevocabilă pe marginea litigiilor sus indicate (f.d.86-88).

La data de 30 octombrie 2023 Curtea de Apel Chișinău a expediat Primarului General al municipiului Chișinău, notificare repetată, prin care a notat că întru clarificarea circumstanțelor ce țin de executarea hotărârii judecătorești, instanța a considerat necesar de a stabili ședință de judecată, cu convocarea părților, pentru data de 25 septembrie 2023 ora 12.00, care a fost amânată, la cererea debitorului, pentru data de 30 octombrie 2023 ora 12.00.

În ședința de judecată din 30 octombrie 2023 debitorul nu s-a prezentat, repetat, din motive necunoscute instanței, astfel fiind dispusă amânarea acesteia, prezența debitorului fiind necesară. Totodată, a comunicat că următoarea ședință de judecată este stabilită pentru data de 11 decembrie 2023 ora 12.00. Suplimentar, s-a atenționat debitorul despre consecințele neexecutării prevăzute de art. 254 din Codul administrativ (f.d.103-104).

Ședința de judecată din 11 decembrie 2023 ora 12.00 a fost amânată pentru data de 26 februarie 2024 ora 11.00, cu citarea creditorului.

La 23 februarie 2024 reprezentantul Primarului General al municipiului Chișinău, Veaceslav Nogai a solicitat amânarea ședinței de judecată din 26 februarie 2024, ora 11.00, deoarece participă la examinarea unei cauze penale la Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (f.d.111).

Ședința de judecată din 26 februarie 2024 ora 11.00 a fost amânată pentru data de 04 martie 2024 ora 11.00, cu citarea debitorului.

Prin cererea depusă la 04 martie 2024, reprezentantul Primarului General al municipiului Chișinău, Ivan Coica a solicitat contramandarea ședinței de judecată după data de 11 martie 2024, pentru a asigura revenirea din concediu medical a

reprezentantului Veaceslav Nogai, căruia i-a fost repartizat respectivul dosar (f.d.121-122).

Ședința de judecată din 04 martie 2024 ora 11.00 a fost amânată pentru data de 25 martie 2024 ora 10.00, cu citarea debitorului.

Prin încheierea din 25 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău a fost aplicată debitorului Primarului General al municipiului Chișinău amenda în mărime de 100 unități convenționale, ceea ce constituie 5 000 de lei, pentru neexecutarea efectivă a hotărârii din 15 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani. S-a explicat debitorului Primarul General al municipiului Chișinău că, aplicarea amenzii nu scutește debitorul de la executarea hotărârii din 15 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani. S-a acordat debitorului Primarul General al municipiului Chișinău un termen de 15 zile de la recepționarea prezentei încheieri pentru executarea efectivă a hotărârii din 15 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, cu prezentarea probelor în acest sens, prin depunerea acestora în secretariatul Curții de Apel Chișinău. S-a explicat Primarului General al municipiului Chișinău că urmează să achite amenda în decursul unei săptămâni de la scadență, în caz contrar se va executa în conformitate cu cap. II din titlul VII Cod administrativ.

Curtea de Apel Chișinău a dispus astfel, întemeindu-și soluția pe dispozițiile art. 249-256 din Codul administrativ, în coroborare cu materialele procedurii de executare prezentate.

Analizând legalitatea încheierii din 25 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău, prin prisma normelor legale și a argumentelor invocate în motivarea acesteia, precum și în cererea de recurs depusă de reprezentantul Primarului General al municipiului Chișinău, Veaceslav Nogai, Completul de judecată conchide asupra temeiniciei acesteia.

Or, reieșind din materialele cauzei, rezultă că deși Primarul General al municipiului Chișinău a recepționat notificările Curții de Apel Chișinău din 11 mai 2023, 09 iunie 2023, 07 iulie 2023 și 30 octombrie 2023, ultimul nu s-a conformat acestora și nu a executat hotărârea instanței de judecată nici până la examinarea recursului.

La caz, art. 254 din Codul administrativ stipulează că dacă o persoană juridică de drept public nu își îndeplinește obligația din titlul executoriu, instanța de apel poate stabili și încasa în privința ei sau a conducătorului ei o amendă de constrângere în mărime de la 100 la 20000 de unități convenționale. Stabilirea și încasarea amenzii de constrângere pot fi repetate.

Completul de judecată subliniază că legiuitorul nu a condiționat temeinicia sau netemeinicia neexecutării, drept condiție de aplicare al amenzii de constrângere, or într-un stat de drept este inadmisibil ca o hotărâre judecătorească irevocabilă să rămână neexecutată.

În context, instanța de recurs apreciază critic argumentele recurentului precum că neexecutarea hotărârii judecătorești se datorează unor motive ce nu îi sunt imputabile, or, autoritatea publică nu este în drept să decidă asupra modului executării sau neexecutării hotărârii definitive și irevocabile a instanței de judecată, aceasta având obligația de a se conforma întocmai dispozitivului actului judecătoresc supus executării.

Completul de judecată menționează că autoritatea publică, atunci când apare în calitate de debitor, trebuie să execute hotărârile judecătorești irevocabile necondiționat și într-un termen rezonabil, în caz contrar sancțiunile procedurale îi sunt opozabile în plină măsură.

În speță, instanța de recurs conchide că Curtea de Apel Chișinău corect a constatat că de către Primarul General al municipiului Chișinău nu a fost executată în termenul acordat hotărârea din 15 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și întemeiat, prin prisma dispozițiilor art. 254 din Codul administrativ a aplicat față de acesta amenda de constrângere în mărime de 100 unități convenționale, cu acordarea unui termen suplimentar de 15 de zile pentru executarea titlului executoriu.

Or, în sensul art. 174 alin. (1) și (3) din Codul administrativ, măsurile de executare trebuie să fie într-un raport rezonabil față de scopul pe care îl au și să fie selectate în așa fel încât să afecteze la minimum individul și societatea, iar executarea încetează imediat ce scopul ei este atins.

Din considerentele menționate și având în vedere că, încheierea din 25 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul depus de reprezentantul Primarului General al municipiului Chișinău, Veaceslav Nogai și a menține încheierea contestată.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de reprezentantul Primarului General al municipiului Chișinău, Veaceslav Nogai.

Se menține încheierea din 25 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea Societății cu Răspundere Limitată „TCI-Prim” cu privire la inițierea procedurii de executare a hotărârii judecătorești.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă